

2. Hull, J. (2017). *Options, Futures, and Other Derivatives*. 10th ed. Pearson.

3. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 «Фінансові інструменти» [Електронний ресурс] = International Financial Reporting Standard (IFRS) 9 «Financial Instruments». – Офіц. перекл. з англ. – Лондон: Фонд МСФЗ, 2014. – 157 с. – Режим доступу: <https://www.ifrs.org>.

ФОРЕНЗІК ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Усикова О.М.,

докторка економічних наук, професорка,
професорка кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,

***Анотація.** Розглянуто роль форензик експертизи в підвищенні прозорості та чесності корпоративної фінансової звітності. Запровадження принципів форензик експертизи в стандартні процеси фінансової звітності є цінним стратегічним підходом для організацій, які прагнуть посилити фінансову прозорість в епоху дедалі більшого контролю та складних стандартів бухгалтерського обліку.*

***Ключові слова:** форензик експертиза, фінансова прозорість, виявлення шахрайства, корпоративне управління.*

На тлі війни, яка триває в Україні, внутрішнє шахрайство в компаніях стрімко зростає. Цей сплеск завдає значних фінансових збитків і шкодить репутації українських компаній, які вже борються з нестабільністю поточного середовища. Дослідження показують, що незаконне привласнення активів є дуже частим видом шахрайства, що призводить до значних збитків для багатьох компаній. Також широко поширені корупція та хабарництво, що значно загрожують фінансовій стабільності та іміджу підприємств. [1]. Кілька факторів сприяють виникненню цих проблем, зокрема слабка організаційна культура, неналежний внутрішній контроль і слабка безпека, погана інтеграція та нагляд за інформаційними системами, а іноді й недостатній контроль над бухгалтерським обліком, аналізом і податковими функціями, переданими стороннім підрядникам. Для ефективної боротьби з цими загрозами підприємствам необхідно впроваджувати інноваційні методи контролю і аналізу фінансової звітності.

Одним з таких методів є Форензик. Форензик аудит передбачає розробку комплексу контрольних заходів, спрямованих як на запобігання протиправним

діям керівництва підприємства, так і на припинення зловживань владою менеджерами усіх рівнів, а також розслідування шахрайства, яке завдає шкоди репутації компанії або спричиняє значні фінансові збитки.

Форензик за своєю сутністю об'єднує положення аудиту та економічної експертизи, але потім переходить в окреме поняття та охоплює ширше поле перевірки, ніж аудит або експертиза [2].

Форензик експертиза охоплює спеціалізовані методи, призначені для виявлення фінансових порушень і реконструкції фінансової діяльності, такі як: Аналітика даних і виявлення аномалій за допомогою статистичних методів та розпізнавання шаблонів для виявлення незвичайних транзакцій або зв'язків, які можуть вказувати на маніпуляції чи помилки. Перевірка супровідної документації на автентичність, повноту та відповідність наданій фінансовій інформації. Відстеження руху коштів через складні ланцюжки транзакцій, гарантуючи існування та належну оцінку зареєстрованих активів.

Форензик експертиза надає необхідні інструменти для забезпечення прозорості фінансової звітності в середовищі складних операцій і складних методів маніпулювання. Впроваджуючи форензик методології в стандартні фінансові процеси, підприємства можуть зміцнити свої системи фінансового управління. Оскільки вимоги до звітності стають дедалі складнішими, інтеграція форензик методів аналізу є не просто заходом відповідності, а й стратегічним підходом до фінансової прозорості та організаційної цілісності.

Список використаних джерел:

1. PwC's Global Economic Crime and Fraud Survey 2022. PwC: website. URL: <http://surl.li/gnlbb> (дата звернення: 18.04.2025).
2. Рябчук О. Г. Твердун С. О. Форензик як інструмент протидії економічним злочинам та фінансовому шахрайству на підприємстві. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2021. Вип. 40. С. 77-83.